

РЕЦЕНЗИЯ

на дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ на Станислав Димитров Алачев на тема: „Ефектът от обучението по „Физическо възпитание и спорт“ върху двигателно-познавателните способности на ученици от гимназиалния етап на средната образователна степен“ в докторска програма „Физическото възпитание в образователната система“ в професионално направление: 1.3. Педагогика на обучението по ...

Научен ръководител: доц. Владимир Чернев, доктор

Рецензент: доц. Любомир Спасенов Борисов, доктор

Настоящата дисертация е закономерен резултат от дългогодишната работа на Станислав Алачев, като учител по физическо възпитание и спорт, чиито интереси и познания в съответната област са безспорни. Възрастовите, психологичните и физиологични особености в юношеската възраст представляват медико-биологичната основа, върху която се изграждат изискванията към организацията на учебния процес по физическо възпитание и спорт. Познаването на тези особености и прилагането на подходяща методика на обучение ще съдейства за преодоляване на все по-голямото обездвижване, липсата на мотивация и информационната и режимна натовареност на учениците от гимназиалния етап. В тази връзка представеният дисертационен труд има съответната приложна стойност.

Докторската дисертация с автор Станислав Димитров Алачев е напълно в унисон с научните изисквания в областта на теорията и методиката на физическото възпитание и спорта. Представеният дисертационен труд е с общ обем от 183 страници и съдържа увод, изложение в три глави, изводи и препоръки, използвана литература и отделно приложения. Списъкът на използваните литературни

източници включва 129 заглавия, от които 93 научни разработки на кирилица и 36 на латиница. Дисертацията е онагледена с 44 фигури и 55 таблици.

Следва да отбележа, че докторанта Станислав Димитров Алачев е коригирал повечето от забележките, които отправих към неговата разработка на процедурата по вътрешно обсъждане на дисертационния труд на 11.12.2019 г.

Проблемът в настоящата разработка е актуален, тъй като се предлага нова съвременна методика за обучение по „Физическо възпитание и спорт” с двигателно-познавателна насоченост в гимназиалния етап на средната образователна степен, която да доведе до положителни промени в отношението на учениците към учебния предмет, от една страна, а от друга, до повишаване на двигателните им способности.

Първата глава постановка на проблема е насочена в следните основни направления:

1. Същност, характеристики и функции на физическото възпитание като учебен предмет.
2. Характеристика на професионалната дейност и личностните качества на учителя по физическо възпитание и спорт.
3. Морфо-функционални и психологически особености в развитие на индивида във възрастта 15-18 години.
4. Онтогенетичното развитие на двигателните способности във възрастта 15-18 години.
5. Заключение и обобщения за работата на учителя по физическо възпитание и спорт във възрастта 15-18 години.

В тази глава от дисертацията въз основа на голям брой съвременни литературни източници, задълбочено и обстойно са разгледани възрастовите особености на физическото развитие, психологическите особености, двигателните качества и моториката на учениците във възрастовия период 15-18 години. Изведени са основните личностни качества на учителя по ФВС необходими за

осъществяване на учебно-възпитателна дейност на високо ниво. Представени са обобщения за работата на учителя по физическо възпитание и спорт в гимназиалния етап на средната образователна степен.

Въз основа на извършения анализ на публикациите по изследвания проблем в края на първа глава е формулирана добре обоснована работна хипотеза.

Целта, задачите, обекта и предмета на изследването са сполучливо формулирани и доказват добрата методическа и научноизследователска подготовка на автора. Контингентът на изследване е съставен от общо 176 ученици от две столични училища. В експериментална група са включени общо 90 ученици от СМГ „Паисий Хилендарски“, а в контролната 86 момчета и момичета от Първа английска езикова гимназия.

Методиката на изследване включва достатъчно на брой методи на изследване като: проучване анализ и обобщение по литературни източници, анкетно проучване за отношението на учениците към учебния процес по физическо възпитание и спорт, педагогическо наблюдение и анализ на двигателно -познавателната дейност на ученици VIII - IX клас, педагогически експеримент, спортно - педагогическо тестиране. Тестовата батерия включва общо 16 теста, които са разделени на две групи – антропометрични тестове и тестове за оценка на двигателните способности.

Използвани са следните високоинформативни математико-статистически методи за обработка на данните: честотен анализ, вариационен анализ, проверка на хипотези, корелационен анализ, сигмален метод за разработване на нормативи по пет степенната скала на Шефко . Те подкрепят и доказват тезата на автора.

Апробирана е нова методика за обучение по „Физическо възпитание и спорт“ с двигателно-познавателна насоченост в гимназиалния етап на средната образователна степен по която експерименталната група работи в четири последователни учебни срока в VIII и IX клас. Тук като препоръка мога да предложа на дисертанта новата методика на бъде представена в приложенията на

дисертацията. В организацията на изследването са обособени пет етапа във всеки от които са реализирани конкретни дейности от дисертационния труд.

Анализът на резултатите включва: резултати от анкетното проучване; сравнителен анализ на физическото развитие, физическата дееспособност и техническата подготовка на ученици от осми и девети клас между контролната и експерименталната групи; корелационен анализ на резултатите между всички тестове по групи и пол преди и след края на експеримента и нормативни таблици за оценка на двигателните способности и техническата подготовка на 14-15 - годишни ученици. Резултатите от анкетното проучване показват по-високи положителни отговори при експерименталната група, което според докторанта е следствие на приложената методика с двигателно-познавателна насоченост. Всички данни от сравнителния анализ са анализирани коректно и задълбочено и те отново подкрепят положителното въздействие на апробираната методика. Моята препоръка към тази глава е сравнителния анализ на резултатите да върви в следната последователност. Първо се анализират резултатите между първото и второто тестиране на учениците, след това се анализират резултатите между второто и третото тестиране на учениците и накрая се анализират резултатите между първото и третото тестиране на учениците и този ред да бъде спазен като последователност и при двете групи (експериментална и контролна) и при двата пола. Това ще подобри структурирането на дисертационния труд и ще доведе до известна последователност при анализирането на разликите между различните тестирания. Таблиците с данните от вариационния анализ са представени в приложенията, което не утежнява допълнително тази глава от дисертацията.

Данните от корелационния анализ показват усилване на взаимодействието между отделните тестове в експерименталната група след проведения експеримент.

Изводите и препоръките са в съответствие с резултатите от изследването и са добре формулирани и конкретни.

Основни приноси:

1. Апробирана е изцяло нова методика за обучение по „Физическо възпитание и спорт” с двигателно-познавателна насоченост в гимназиалния етап на средната образователна степен.
2. Разработени са нормативни таблици за оценка на двигателните способности и техническата подготовка на 14-15 - годишни ученици.
3. Изведени са препоръки и обобщения за работата на учителя по физическо възпитание и спорт във възрастта 15-18 години.

По темата на дисертационния труд докторантът представя 4 публикации, две като самостоятелен автор и две в съавторство, които са в съответствие с минималните изисквани точки за придобиване на научни степени в НСА „Васил Левски”. Авторефератът отразява съдържанието на дисертацията.

Заключение:

Представеният докторски труд на Станислав Алачев е плод на сериозна изследователска дейност. По своя обхват и степен на анализ на получените резултати той има всички необходими елементи на завършен самостоятелен докторски труд. Считам, че той отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за приложението му в Националната спортна академия „Васил Левски” и му давам обща положителна оценка.

В резултат на всичко изложено до този момент с достатъчно основание предлагам на членовете на научното жури да присъдят на **Станислав Димитров Алачев образователната и научна степен „Доктор“ в докторска програма „Физическото възпитание в образователната система“ в професионално направление: 1.3. Педагогика на обучението по ...**

28.02.2020 г.

гр. София

РЕЦЕНЗЕНТ:

/доц. Любомир Борисов, доктор/

REVIEW

of the dissertation work for the acquisition of the educational and scientific degree "Doctor" of Stanislav Dimitrov Alachev on the theme: "The effect of training in" Physical education and sport "on the motor-cognitive abilities of students from the high school level" in Doctoral Program " Physical education in the education system 'in the Professional Field: 1.3. Pedagogy of training in...

Scientific supervisor: Assoc. Prof. Vladimir Chernev, PhD

Reviewer: Assoc. Prof. Lyubomir Spasenov Borisov, PhD

This dissertation is a natural result of Stanislav Alachev's many years of work as a teacher of physical education and sport whose interests and knowledge in the relevant field are indisputable. Age, psychological and physiological characteristics in adolescence represent the biomedical basis on which the requirements for the organization of the educational process in physical education and sport are based. Knowing these peculiarities and applying the appropriate teaching methodology will help to overcome the increasing immobility, lack of motivation and information and regime workload of the students in the high school stage. In this regard, the dissertation submitted has the relevant applied value.

The doctoral dissertation with the author Stanislav Dimitrov Alachev is fully in tune with the scientific requirements in the field of theory and methodology of physical education and sport. The dissertation submitted has a total volume of 183 pages and contains an introduction, three chapters, conclusions and recommendations, used literature and separate annexes. The list of sources used includes 129 titles, 93 of which

are in Cyrillic and 36 in Latin. The dissertation is illustrated with 44 figures and 55 tables.

It should be noted that PhD Stanislav Dimitrov Alachev corrected most of the remarks I made to his development of the procedure for internal discussion of dissertation work on December 11, 2019.

The problem in the current development is relevant, as a new modern methodology for physical education and sports training is offered with a motor-cognitive orientation in the secondary school level, which will lead to positive changes in the attitude of the students towards the subject, on the one hand, and on the other, to increase their motor skills.

The first chapter addresses the problem in the following main areas:

1. The essence, characteristics and functions of physical education as a subject.
2. Characteristics of the professional activity and personal qualities of the physical education and sports teacher.
3. Morpho-functional and psychological features in the development of the individual in the age of 15-18 years.
4. Ontogenetic development of motor abilities in the age of 15-18 years.
5. Conclusions and summaries of the work of the teacher of physical education and sports aged 15-18 years.

In this chapter of the dissertation, on the basis of a large number of contemporary literary sources, the age peculiarities of physical development, psychological peculiarities, motor qualities and motility of the students in the age range of 15-18 years are thoroughly and thoroughly examined. The basic personality traits of the FVC teacher necessary for high-level educational activities are outlined. Summaries of the work of the physical education and sports teacher in the secondary school secondary level are presented.

Based on the analysis of the publications on the problem under study, a well-founded working hypothesis is formulated at the end of Chapter One.

The purpose, tasks, object and subject matter of the research are successfully formulated and prove the author's good methodological and research preparation. The study contingent is made up of a total of 176 students from two metropolitan schools. A total of 90 students from the Paisii Hilendarski High School of Mathematics in Sofia were enrolled in the experimental group and 86 boys and girls from the First English Language School in the control group.

The research methodology includes a sufficient number of research methods such as: study analysis and summary by literary sources, questionnaire survey on the attitude of students to the educational process in physical education and sports, pedagogical observation and analysis of the motor-cognitive activity of students VIII - IX class , pedagogical experiment, sport - pedagogical testing. The test battery includes a total of 16 tests, which are divided into two groups - anthropometric tests and performance tests.

The following highly informative mathematical and statistical methods for data processing were used: frequency analysis, variational analysis, hypothesis testing, correlation analysis, sigma method for the development of standards on the five-step scale of Stefko. They support and prove the author's thesis.

A new methodology for training in Physical Education and Sport has been tested with a motor-cognitive orientation in the upper secondary education level, in which the experimental group works for four consecutive academic periods in grades VIII and IX. Here, as a recommendation, I can propose to the dissertation the new methodology to be presented in the applications of the dissertation. The organization of the research is divided into five stages in each of which are carried out specific activities of the dissertation.

The analysis of the results includes: the results of the survey; comparative analysis of physical development, physical capacity and technical training of eighth and ninth grade students between the control and experimental groups; correlation analysis of the results between all tests by groups and sex before and after the end of the experiment and normative tables for the assessment of motor abilities and technical preparation of 14-15 year old students. The results of the questionnaire show higher positive responses in the

experimental group, which according to the doctoral student is a consequence of the applied methodology with motor-cognitive orientation. All comparative data are analyzed correctly and thoroughly and again support the positive impact of the approved methodology. My recommendation for this chapter is to benchmark the results in the following order. First, the results between the first and second student tests are analyzed, then the results between the second and third student tests are analyzed, and finally the results between the first and third student tests are analyzed, and this order is observed as a sequence in both groups (experimental and control) in both sexes. This will improve the structuring of the dissertation and lead to some consistency in analyzing the differences between the different tests. The tables of variation analysis data are presented in the annexes, which does not further complicate this chapter of the thesis.

The data from the correlation analysis show the intensification of the interaction between the individual tests in the experimental group after the experiment.

The conclusions and recommendations are in line with the results of the study and are well formulated and specific.

Main Contributions:

1. A completely new methodology for training in Physical Education and Sport has been tested, with a motor-cognitive orientation in the secondary school level of secondary education.
2. Normative tables for the assessment of the motor skills and technical preparation of 14-15 year old students have been developed.
3. Recommendations and summaries for the work of the teacher of physical education and sports in the age group 15-18 are presented.

On the topic of the dissertation, the doctoral student presents 4 publications, two as a separate author and two in co-authorship, which are in accordance with the minimum required points for acquiring scientific degrees in the NSA "Vasil Levski". The abstract reflects the content of the dissertation.

Conclusion:

The presented doctoral work of Stanislav Alachev is the result of serious research activity. In terms of its scope and degree of analysis of the obtained results, it has all the necessary elements of completed independent doctoral work. I believe that it meets the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Regulations for its implementation in the National Sports Academy "Vasil Levski" and I give it a general positive assessment.

As a result of all the above stated, so far I am reasonably suggesting that the members of the scientific jury award **Stanislav Dimitrov Alachev the Doctorate degree in Doctoral program "Physical Education in the Educational System" in the professional direction: 1.3. Pedagogy of training in...**

02/28/2020

Sofia

REVIEWER:

/ Assoc. Prof. Lyubomir Borisov, PhD /